

M50 Sjukdomar i halskotpelaren

Vägledning om sjukskrivning vid olika situationer

- Vid funktionsbegränsande cervikal rizopati där arbetsbelastningen innefattar fysiskt lätta arbeten (få lyft, ej statiska positioner med armar uppåt/framåt) kan sjukskrivning behövas i upp till 6 veckor på heltid. Symptomregressen är individuell och bör utvärderas efter hand.
- Vid funktionsbegränsande cervikal rizopati där arbetsbelastningen innefattar fysiskt tunga arbeten (t.ex. bakåtböjning av huvud, huvudvridningar, statiska positioner med armar uppåt/framåt, tunga lyft) kan sjukskrivning behövas i upp till 8 veckor på heltid, eller längre i väntan på åtgärder (radiologi, blockader och/eller kirurgi).
- Efter operation i halsryggen och arbetsuppgifter som inte belastar halsryggen (t.ex. få lyft, ej statiska positioner med armar uppåt/framåt) och där möjlighet till pauser/vila finns kan behov av sjukskrivning finnas upp till 6 veckor på heltid. Därefter successiv återgång i arbete.
- Efter operation i halsryggen och tyngre arbetsuppgifter som belastar halsryggen (t.ex. bakåtböjning av huvud, huvudvridningar, statiska positioner med armar uppåt/framåt, tunga lyft) kan behov av sjukskrivning finnas upp till 12 veckor på heltid. Därefter successiv återgång i arbete.
- För vissa individer med mycket stark smärta och neurologisk påverkan kan arbetsförmågan i vissa fall bli varaktigt nedsatt helt eller partiellt. Byte av arbete kan behöva övervägas

Försäkringsmedicinsk information

Det finns en spännvidd för hur en given sjukdom påverkar olika individers arbetsförmåga och förmåga att utföra olika aktiviteter. Därför måste bedömningen av arbetsförmågan ske individuellt utifrån individens unika förutsättningar och sysselsättning.

Psykosociala faktorer har betydelse vid återhämtning vid cervikal rizopati. För många individer handlar det inte om att kirurgi kommer att göra dem helt bra, utan att man eliminerar den starkaste smärtan och därmed ökar livskvaliteten och möjligheterna att återgå i arbete av någon grad. De som dessutom haft en morfinkrävande smärta en längre tid före operation har erfarenhetsmässigt sämre förutsättningar att bli helt bra efter operation.

Så snart symtomen medger eller arbetsanpassning genomförts bör partiell sjukskrivning övervägas.

Vid kvarstående uttalade symtom och funktionsnedsättning 2-3 månader efter debuten är det ofta aktuellt med radiologisk utredning och eventuellt

vidareremittering till specialistvård alternativt specialiserad rehabilitering. Detta kan förlänga behovet av sjukskrivning på hel- eller deltid.

Diskbräck med myelopati/ryggmärgspåverkan (M50.0) är ett allvarigare tillstånd som kan orsaka förlamning och innebär andra bedömningar och förutsättningar.

Läs mer på Socialstyrelsens försäkringsmedicinska beslutsstöd för diagnoser, Sjukdomar i halskotpelaren på www.forsakringsmedicin.socialstyrelsen.se

Vanliga funktionsnedsättningar

Patienten har

- smärta i nacke
- nedsatt rörlighet i nacke
- spänd och palpationsöm nacke/skuldra
- nedsatt styrka och uthållighet i muskler kring nacke/skuldra
- utstrålade smärta i hand/arm
- nedsatt kraft och svaghet i hand/arm
- huvudvärk relaterad till nackbesvären
- yrsel relaterad till nackbesvären

Patienten beskriver

- svårigheter att sova på grund av smärta
- nedsatt fysisk och psykisk energi relaterad till skada, smärta och sömnsvårigheter

Vanliga aktivitetsbegränsningar

Patienten har nedsatt förmåga att

- greppa och utföra aktiviteter som kräver finmotorik
- lyfta och bära föremål
- räcka fram, dra, knuffa föremål
- använda redskap
- arbeta med armarna ovanför axelhöjd
- utföra statiskt muskelarbete för nacke och armar
- sitta, stå, stå framåtböjd
- köra bil eller annat fordon

Gradering av funktionsnedsättningar och aktivitetsbegränsningar

Gradering enligt ICF			Andra vanliga ord för gradering
0	INGET problem	0-4 %	(inget, ingen, avsaknad, obetydlig...)
1	LÄTT problem	5-24 %	(lätt, litet, lågt...)
2	MÅTTLIGT problem	25-49 %	(måttligt, medel, ganska stort...)
3	STORT problem	50-95 %	(stort, gravt, högt, extremt, svårt...)
4	TOTALT problem	96-100%	(fullständigt..)